

Stichting
Samenwerkende
Serviceclubs
Schiedam

Eindrapportage Projectgroep Laaggeletterdheid 4S' 2017-2020

1. Wat ging eraan vooraf?

In 2015 is in kader van de campagne Tijd voor Taal in Schiedam de alliantie Taal voor het Leven, in tegenwoordigheid van de wethouders, Patricia van Aaken en Mario Stam ondertekend. Ruim twintig alliantiepartners zetten zich in voor het verbeteren van geletterdheid in Schiedam. Na deze alliantieondertekening hebben de Schiedamse Taalambassadeurs het startsein gegeven voor de lokale campagne om Schiedammers, die moeite hebben met lezen en schrijven, te stimuleren een taalscholing te gaan volgen.

Tijdens diverse Schiedamse evenementen gaven de Taalambassadeurs presentaties, nodigden zij mensen uit om naar hun verhaal te luisteren en hebben zij drempels geslecht voor twijfelaars, die zich daarna alsnog aanmelden voor een cursus bij het DigiTaalhuis in de bibliotheek of bij een van de 6 Wijk Ondersteuningsteams (WOT) in Schiedam. Mede dankzij onze ondersteuning en hun inzet is er nu een professionele NT1 cursus opgezet, op 2 locaties, in het centrum en in de Gorzen.

De ervaring leert dat door de inzet van de Taalambassadeurs als ervaringsdeskundigen - zij weten waarover zij praten ! - laaggeletterde Schiedammers het beste bereikt kunnen worden.

Binnen het DigiTaalhuis Schiedam zijn drie Taalambassadeurs actief als burger van Schiedam, die zich specifiek richten op de werving en toeleiding van cursisten binnen de gemeente Schiedam. De Taalambassadeurs Koos Vervoort, Hans Esbach en Ria Schaper, worden tijdens hun activiteiten ondersteund door vrijwilligers, vanuit het netwerk van serviceclubs.

Vanaf 2016 zijn de Taalambassadeurs actief in diverse instellingen in Schiedam als testpanel in de huisartsenpraktijk Damzicht, Centrum Huisartsen, Franciscus Vlietland ziekenhuis, ze geven presentaties tijdens netwerkbijeenkomsten, presenteren zich in stands tijdens diverse evenementen zoals de Rommelmarkt Maasboulevard, Nieuwlandfestival, Brandersfeesten (2018) en bijeenkomst Taal in de wijk Gorzen (2019). Maar ook binnen de interne organisatie van de gemeente Schiedam, vanuit de afdeling communicatie zijn ze ingezet ter beoordeling van brieven, website en huisregels (2020) op toegankelijk en begrijpelijk taalgebruik. We constateren dat de inspanningen van de Taalambassadeurs er toe doen en dat zij door hun persoonlijke inzet en betrokkenheid een belangrijke bijdrage leveren aan het doel van het DigiTaalhuis en de opdracht van de Gemeente Schiedam: aandacht vragen voor de aanpak van laaggeletterdheid in onze gemeente.

Als vrijwillige begeleiders zetten wij ons in om de drie Schiedamse Taalambassadeurs te ondersteunen bij hun acties. Vanuit deze rol hebben wij in 2017 en 2018 subsidie aangevraagd ter ondersteuning van de Taalambassadeurs voor de stichting ABC. Aangezien ABC per 1 januari 2019 de subsidierelatie met de gemeente Schiedam heeft verbroken, hebben wij vanuit de Stichting Samenwerkende Serviceclubs een subsidieaanvraag ingediend bij het College om de financiële ondersteuning van 2018 te continueren in 2019 tot en met 2020, zodat onze Taalambassadeurs zich gewaardeerd voelen voor hun inspanningen.

De afgelopen jaren is gebleken dat de aanwezigheid en beschikbaarheid van de Taalambassadeurs, als ervaringsdeskundigen loont om laagdrempelig en preventief ondersteuning te bieden aan acties die gericht zijn op verbetering van participatie van de doelgroep.

2. DigiTaalhuis ontwikkeling en waar wij nu staan.

Vanaf 1 maart 2019 voeren de Schiedamse Taalambassadeurs hun activiteiten uit vanuit het DigiTaalhuis Schiedam. De coördinatie is in de afgelopen 2 jaar als overgang vanuit de 4S' door de projectgroep laaggeletterdheid uitgevoerd. Eind december 2020 was de verwachting dat deze coördinatie overgedragen zou worden aan de coördinator van het DigiTaalhuis Schiedam.

Doelstellingen Taalambassadeurs DigiTaalhuis Schiedam

* **Belangen behartigen:** opkomen voor de belangen van de groep laaggeletterden. We pleiten voor voldoende goede lees-, schrijf- rekenonderwijs voor mensen die moeite hebben met lezen en schrijven.

* **Stimuleren:** Scholingsbeleid van bedrijven en instellingen voor laaggeletterde medewerkers beïnvloeden. Laaggeletterdheid op de agenda houden van de gemeente, organisaties zoals UWV, bedrijven en zorginstellingen.

* **Ontmoeten:** Uitwisselen van ervaringen en ideeën met andere Taalambassadeurs in Schiedam. Organiseren van bijeenkomsten bij bedrijven, instellingen voor gezondheidszorg, welzijn en onderwijs. Tijdens Schiedamse evenementen presenteren de Taalambassadeurs zich vanuit het DigiTaalhuis Schiedam aan de burgers van Schiedam. Ze organiseren Testpanels, Workshops, bijvoorbeeld tijdens het symposium S'Taal op 19 juni jl. zie link: <https://youtu.be/Ch9HcM-b-to> en geven medewerking aan een filmpje als lesthema voor de Schiedamse kindergemeenteraad; zie link: <https://www.youtube.com/watch?v=Kc0Ub78wt2E>

3. Deelname tafel Veerkracht gemeente Schiedam

Vanuit onze doelstellingen en activiteiten raakten wij binnen het sociaal domein meerdere ER- doelen, zoals "Meer eigen kracht en burgerkracht". Bij de werving van laaggeletterde Schiedammers droegen wij bij aan het welzijn van de Taalambassadeurs, als ex-laaggeletterden, die niet alleen een bijdrage leveren aan hun eigen welzijn, maar ook aan de buurt in de wijk. Een goed voorbeeld hiervan is dat een van onze Taalambassadeurs wekelijks spreekuur hield in het WOT van Schiedam Zuid. Maar vanwege de coronamaatregelen zijn deze activiteiten helaas gestopt.

Ook op het domein gezonde Schiedammers, zijn wij actief in het aanbieden van onze diensten als testpanel in gezondheidscentra en ziekenhuizen. Doel is een bijdrage te leveren in het meer toegankelijk maken van communicatiemiddelen in begrijpelijk taalgebruik voor laaggeletterden.

Door binnen bedrijven en organisaties meer aandacht te vragen voor de aanpak van laaggeletterdheid en taalscholing op de werkvloer wordt aan meer Schiedammers de kans geboden beter opgeleid te worden en daarmee in staat gebracht werk te vinden of een stapje hoger te komen op de sociale ladder.

De hiervoor vermelde activiteiten, inhoudelijke inzet en de hoogte van het subsidiebedrag in de periode 2019-2020 wordt aan de Thematafels bepaald. Vanwege de inhoud van onze activiteiten waren wij als projectgroep Laaggeletterdheid 4S' aangesloten bij Thematafel Veerkracht in Schiedam.

Actieplan Taalvaardig Schiedam

In de afgelopen 2 jaar is er door de gemeente en DigiTaalhuis Schiedam het Taal actieplan 2020-2021 ontwikkeld. In dit Taalactieplan van de gemeente Schiedam, wordt aan de 4S' een taak toebedeeld. Vanuit dit Taalactieplan ligt er een vraag richting de clubs om samen met de gemeente de werkgeversaankpak te ontwikkelen.

In een overleg met de voorzitter van het bestuur 4S' en de projectgroep laaggeletterdheid is geconstateerd dat dit een nieuwe vraag is. Indien er meer moet gebeuren dan is er sprake van een nieuw project en moeten het bestuur 4S en de clubs daarover besluiten. Er zal binnen het bestuur van 4S' bekeken moeten worden of zij dit oppakken en op welke wijze dit vorm dient te krijgen, binnen

een projectgroep of het bestuur. Vanwege de coronamaatregelen zijn deze activiteiten van het bestuur blijven liggen.

Afsluiting project Laaggeletterdheid

Formeel hebben wij aan het eind van het 2020 onze projectgroep activiteiten afgesloten.

De aanjaagfunctie om laaggeletterdheid hoog op de beleidsagenda geplaatst te krijgen is afgerond! Inmiddels is de aanpak van laaggeletterdheid in Schiedam beleid geworden en daarom beschouwen wij ons doelstelling als projectgroep bereikt.

Er is wel gereede twijfel of het DigiTaalhuis aan het eind van 2020 voldoende expertise en menskracht heeft de coördinatie van de inzet en begeleiding van de Taalambassadeurs op te kunnen pakken.

4. Resultaten tot nu toe:

We kunnen terugkijken op een succesvolle afsluiting van onze projectactiviteiten (zie bijlage een excel bestand) met daarin een overzicht van alle activiteiten die we de afgelopen 2 jaar hebben uitgevoerd. Onderstaand een kleine selectie van de vele activiteiten, die zeker vermeldenswaard zijn, zoals:

- Taalheld.NL:

Onze ondersteuning van de campagne van Ria ,die resulteerde in de benoeming van Taalheld van Zuid Holland en nominatie als Taalheld van Nederland in 2019.

- Boek van Koos:

Onze financiële bijdrage aan het tot stand komen van de uitgave van zijn boek 'Koos'.

- Diverse testpanelactiviteiten beoordeling toegankelijk en begrijpelijk taalgebruik:

O.a. De beoordeling patiënten folders Franciscusziekenhuis, Stroomopwaarts map schuldhulpverlening, brieven van de afdeling communicatie van de gemeente Rotterdam, Donor registratie etc.

- Resterende gelden projectgroep Laaggeletterdheid (zie financiële documenten penningmeester 4S'):

De onbestede gelden van de verschillende sponsoractiviteiten van de clubs zijn gedoneerd voor aanschaf van de Boekfiets Schiedam.

De resterende subsidiegelden zijn terug gestort naar de gemeente Schiedam, met die restrictie dat deze geormerkt blijven voor bekostiging van de inzet van de Schiedamse Taalambassadeurs.

- Overdracht coördinatie naar DigiTaalhuis:

Vanaf juni 2020 tot en met april 2021 was het onduidelijk aan wie en op welke wijze de coördinatie van de inzet en begeleiding van de drie Taalambassadeurs kan worden overgedragen. Uit diverse gesprekken door de voorzitter van de projectgroep laaggeletterdheid met zowel de leiding van de bibliotheek, DigiTaalhuis en verantwoordelijke beleidsadviseur van de gemeente Schiedam, bleek dat in ieder geval het DigiTaalhuis niet in staat was deze activiteit binnen hun huidige formatie te integreren.

Hoewel de drie Schiedamse Taalambassadeurs hun thuisbasis in Schiedam hebben, maar ook regelmatig ingezet worden als ervaringsdeskundigen in de Taacampagnes van de gemeente Rotterdam, leek het zinvol na te gaan op welke wijze er regionale verbanden kunnen worden gelegd. Daartoe zijn door mij als voorzitter van de projectgroep LG 4 S' met de beleidsadviseur van de gemeente Schiedam begin februari 2021 de volgende afspraken gemaakt:

- De projectcoördinatie van de inzet van de Taalambassadeurs zal lokaal worden geborgd en worden uitgevoerd door de bibliotheek Schiedam c.q. DigiTaalhuis.
- De gemeente Schiedam draagt zorg voor de afhandeling en stuurt een nota voor betaling van de resterende gelden naar de penningmeester van de Stichting Samenwerkende Serviceclubs Schiedam (4S').
- De resterende gelden blijven geormerkt voor de Taalambassadeurs en worden, na ontvangst van 4S' , door de gemeente Schiedam overgemaakt naar het DigiTaalhuis. Deze afspraak blijkt niet te zijn uitgevoerd.
- Ten behoeve van een zorgvuldige afhandeling zal de voorzitter van de projectgroep 4S' worden betrokken bij de definitieve overdracht van de Taalambassadeurs naar hun nieuwe thuisbasis.
- De lokale borging van de Taalambassadeurs staat een regionale samenwerking met betrekking tot de inzet van de Taalambassadeurs in de regio Rijnmond niet in de weg.

Alle hierboven vermelde afspraken zijn uitgevoerd of nog in behandeling. Met uitzondering van de resterende gelden te oormerken voor de Taalambassadeurs. Deze gelden zijn opgenomen in de algemene middelen van de gemeente en als zodanig verloren gegaan voor de Taalambassadeurs.

5. Hoe verder?

Inmiddels is de borging van de coördinatie van de inzet en begeleiding van de Taalambassadeurs gerealiseerd. De Taalambassadeurs worden ondergebracht bij het Regionaal Platform Taalambassadeurs Rotterdam Rijnmond. Stichting Lezen en Schrijven gaat de coördinatie van de inzet van de Taalambassadeurs van dit platform uitvoeren. Het DigiTaalhuis levert de huisvesting, maar de expertise m.b.t. de coördinatie voor de inzet van de Taalambassadeurs wordt door de gemeente Schiedam ingehuurd bij de Stichting Lezen en Schrijven. Mogelijk dat op termijn er wel voldoende menskracht en expertise is om ook de coördinatie en begeleiding vanuit het DigiTaalhuis op te pakken, maar voor de korte termijn is het geregeld en is onze ondersteuning vanuit de Stichting Samenwerkende Serviceclubs Schiedam in professionele handen gelegd.

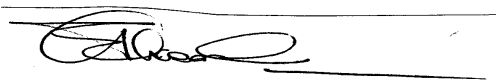
Hiermee zien wij onze rol en taak als afgesloten en is de projectgroep opgeheven.

Terugkijkend op wat gerealiseerd is, overheerst een trots gevoel voor datgene we binnen Schiedam op de kaart hebben gezet.

Wij danken dan ook iedereen voor zijn en haar betrokkenheid.

20 juni 2021/ Namens de Projectgroep Laaggeletterdheid Stichting Samenwerkende Serviceclubs Schiedam,

Anneke Elenbaas-van Ommen

Voorzitter projectgroep Laaggeletterdheid; ondersteuner Taalambassadeurs, Lionsclub Schiedam te Riviere.

Raymond Vredereg, Secretaris projectgroep Laaggeletterdheid, Lionsclub Schiedam

Ton Claassens, Lid, Lionsclub Schiedam te Riviere; ondersteuner Taalambassadeurs

Johan van de Breevaart, Lid, Rotary de Veste

Johan Smits, Lid, Rotary Schiedam